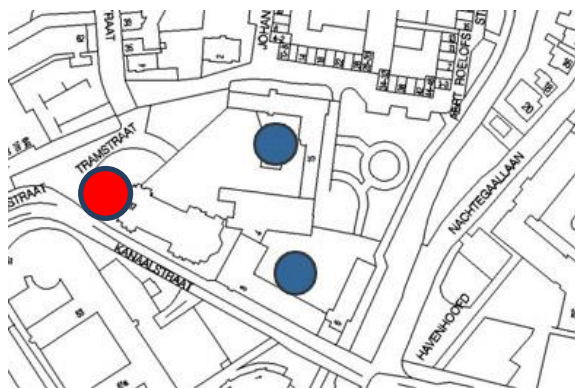

Tramstraat 37

(Foto's: Maarten van Loosbroek)

Korte omschrijving

H. Hart- of Paterskerk, driebeukige neogotische **KRUISBASILIEK** gebouwd voor de paters Augustijnen.

Tegen de zijbeuken bevinden zich veelhoekige kapellen en uitgebouwde biechtstoelen. De westgevel wordt geflankeerd door een zeshoekige bekroonde kapel en een zeshoekige toren met op de spits een H. Hartbeeld, van de hand van Jean Geelen. In de gevel zijn aan weerszijden van een beeld van de H. Augustinus beelden aangebracht van de H. Monica en de H. Nicolaas van Tolentino, de patroonheiligen van de orde.

Het bruinrode muurwerk wordt verlevendigd door banden van gele steen, siermetselwerk en gebruik van natuurstenen lijsten en afdekkingen.

Het interieur is uitgevoerd in schoon metselwerk. In de transeptgevels zijn de oorspronkelijke ramen vervangen door gebrandschilderde ramen van Daan Wildschut en Charles Eyck.

Tot de vrijwel authentiek neogotische inrichting behoren hoog- en zijaltaren, communiebank en preekstoel uit het atelier van Jan Custers.

Datum van aanwijzing: 27-08-2001

Datum van registratie: *18-12-2001

Rijksmonument nummer: 518826

Redengevende omschrijving

Inleiding

RK Heilig Hart- of Paterskerk, gebouwd in 1897-1898 in neogotische stijl. P.J. Bekkers en J.P.I. Hegener. De **KERK** ligt op de hoek van de Tramstraat met de Kanaalstraat in het centrum van Eindhoven, nabij het beschermde Augustijnen klooster (monumentnummer 14627)

Omschrijving

Driebeukige neogotische **KRUISKERK**. Het schip telt vijf traveeën met zijbeuken, de transeptarmen zijn van twee traveeën diep. Het priesterkoor kent een vijf-achtste sluiting en is voorzien van een kooromgang, geflankeerd door sacristie en paterskoor en traptorentjes. Tegen de zijbeuken zijn uitgebouwde biechtstoelen en twee kapellen zichtbaar. Voor het schip bevindt zich een smal portaal, geflankeerd door kapellen op zeshoekige plattegrond met traptorens, de meest noordelijke daarvan is uitgebouwd tot toren met zes geledingen, bekroond door een H. Hart beeld van verguld koper (Jean Geelen). De zuidelijke kapel wordt bekroond door ingesnoerde spits.

Het geheel is uitgevoerd in baksteen onder een samengesteld zadeldak, gedekt met leien. Op de viering staat een achthoekige dakruiter. De gevels zijn voorzien van speklagen en metselmozaïeken in gele strengperssteen en natuursteen elementen.

Het interieur is uitgevoerd in schoon metselwerk, in de koorluiting is siermetselwerk aangebracht. Pijlers en scheibogen zijn van eenvoudige profielen voorzien en daarboven bevinden zich blindnissen en lichtbeukramen. Het interieur wordt overwelfd door bakstenen kruisribgewelven, in het transept is een stergewelf aangebracht.

De kerk heeft een omvangrijke neogotische inventaris, geconcentreerd rond de voormalige Augustijnerorde en de late negentiende eeuw typerende devoties. De inventarisstukken werden tussen 1898 en 1918 vervaardigd door het Eindhovense atelier J. Custers. Het hoogaltaar met de ramen erboven stelt de Eucharistie en het H. Hart centraal. De communiebank bevat voorstellingen van de predikende Christus en symbolen, de preekstoel toont de westerse kerkvaders, evangelisten en de bergrede. In het koor koorbanken. In de transeptkapel vier altaren met Augustinus, Jozef, Nicolaas en Tolentino en Maria. Neogotische biechtstoelen, kerkbanken en kruisweg. In de transepten ramen van Ch. Eyck en D. Wilschut. In de kapel van O.L. Vrouw van Goeden Raad Neogotische ramen, in de Mariakapel ramen van Wilschut. Neogotisch orgel van M. Maarschalkerweerd (1906).

Waardering

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden, in het bijzonder de stichting van openbare kloosterkerken en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de kloosterkerk. Het gebouw heeft architectuurhistorisch belang door de stijl en de detaillering en is van kunsthistorisch belang door de rijk gedetailleerde Neogotische interieuronderdelen, welke gerelateerd zijn aan de wijze waarop de paters Augustijnen hun geloofsvisie uitdroegen. Het gebouw is tevens van belang als voorbeeld van het oeuvre van de architecten Bekkers en Hegener. Het heeft ensemblewaarden vanwege de bijzondere situering, verbonden met de ontwikkeling/uitbreiding van de stad, tot uiting komend in de uitzonderlijke en markante plaatsing van het H. Hartbeeld op de toren. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid.